

Tieslietu ministrija

Brīvības bulvāris 36, Rīga, LV-1536; tālr.: 67036801, 67036716, 67036721; fākss: 67210823, 67285575;
e-pasts: tm.kanceleja@tm.gov.lv; www.tm.gov.lv

Rīgā

16.07.2019 Nr. 1-22.3/2633

Uz 08.07.2019. Nr.01-11/201
(TM reģ. Nr.5137)

Latvijas Zvērinātu notāru padomei
info@latvijasnotars.lv

*Par galīgajiem lēmumiem disciplinārlietās
Nr.05-04/76 un Nr.05-04/77*

Tieslietu ministrijā 2019.gada 8.jūlijā saņemts Latvijas Zvērinātu notāru padomes 2019.gada 5.jūlija galīgais lēmums disciplinārlietā Nr.05-04/76 pret Rīgas apgabaltiesas zvērinātu notāri Ingu Muciņu un Latvijas Zvērinātu notāru disciplinārlietu komisijas 2019.gada 15.marta atzinums disciplinārlietā Nr.05-04/76, kā arī Latvijas Zvērinātu notāru padomes 2019.gada 5.jūlija galīgais lēmums disciplinārlietā Nr.05-04/77 pret Rīgas apgabaltiesas zvērinātu notāri Anitu Elksni un Latvijas Zvērinātu notāru disciplinārlietu komisijas 2019.gada 13.jūnija atzinums disciplinārlietā Nr.05-04/77.

Informējam, ka, izvērtējot minētajos galīgajos lēmumos un atzinumos norādītos apstākļus, tieslietu ministrs nolēmis, ka nav lietderīgi pārskatīt Latvijas Zvērinātu notāru padomes 2019.gada 5.jūlija galīgos lēmumus disciplinārlietās Nr.05-04/76 un Nr.05-04/77.

Dokuments parakstīts ar drošu elektronisko parakstu un satur laika zīmogu

Ar cieņu
valsts sekretāra vietnieka
tiesu jautājumos p.i.

I.Ilgaža

Kalniņa 67036785
kristine.kalnina@tm.gov.lv

Emblēma
Latvijas
Notārs

Latvijas Zvērinātu notāru padome
Kr. Valdemāra iela 20, LV-1010, Rīgā, Latvija, tālrunis 24202100,
e-pasts info@latvijasnotars.lv, www.latvijasnotars.lv
Nod. maks.reģ.nr. LV 00000349625, konts LV04UNLA0002200700649, AS SEB Banka, kods UNLALV2X

Informācija iestādes iekšējai lietošanai

Rīgā

2019.gada 5.jūlijā

GALĪGAIS LĒMUMS

disciplinārlietā Nr. 05-04/76

pret Rīgas apgabaltiesas zvērinātu notāri **Ingu Muciņu**
(prakses vieta Ģertrūdes iela 9-7, Rīga, LV-1010)

[1] 2019.gada 1.martā Latvijas Zvērinātu notāru padome (turpmāk – Padome) pieņēma lēmumu par disciplinārlietas ierosināšanu pret zvērinātu notāri par iespējamu disciplinārpārkāpuma izdarīšanu – necienīgu zvērinātas notāres rīcību attiecībā ar Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģiju (turpmāk – tiesa) un Rīgas domes Pašvaldības ieņēmumu pārvaldi (turpmāk – pārvaldi), pārkāpjot labas pārvaldības principu, Notariāta likuma 14.pantu un Latvijas Zvērinātu notāru Ētikas kodeksa (turpmāk – Ētikas kodekss) 7. un 35.punktu. Vienlaikus Padome lēma par disciplinārlietas nodošanu Disciplinārlietu komisijai (turpmāk – Komisija) motivēta atzinuma sniegšanai.

[2] Iepazīstoties ar Komisijas 2019.gada 15.marta atzinumu (turpmāk – atzinums), Padome konstatēja:

[2.1] Komisija zvērinātas notāres rīcību daļā par atkārtotu neierašanos uz tiesu neatzīst par disciplinārpārkāpumu. Komisija nesaskata normatīvo aktu pārkāpumu zvērinātas notāres rīcībā, t.sk. Notariāta likuma 14.panta pārkāpumu, jo tiesa ir piemērojusi naudas sodu. Komisija aicina Padomi disciplinārlietu izbeigt, jo zvērinātas notāres rīcībā nav saskatāmas disciplinārpārkāpuma pazīmes.

[2.2] Komisija zvērinātas notāres rīcību daļā par informācijas nesniegšanu uz Rīgas domes Pašvaldības ieņēmumu pārvaldes pieprasījumiem, pārkāpjot labas pārvaldības principu un Latvijas Zvērinātu notāru Ētikas kodeksa 7., 35.punktu, vērtēja kā disciplinārpārkāpumu. Komisija aicina Padomi par pieļauto ētikas normu pārkāpumu zvērinātai notārei nepiemērot disciplinārsodu, izskaidrojot rīcības nepareizību.

[2.3] Komisija aicina Padomi noteikt zvērinātai notārei termiņu pārņemtā arhīva lietu sakārtošanai, nosakot izpildes kontroli.

[3] Komisijas atzinums tika izskatīts Padomes 2019.gada 5.jūlija sēdē. Uzaicinājums uz Padomes sēdi zvērinātai notārei tika nosūtīts 2019.gada 21.jūnijā, zvērināta notāre Padomes sēdē nebija ieradusies.

[4] Kopsakarībā izvērtējot disciplinārlietas materiālus un Komisijas atzinumu, Padome nepiekrīt Komisijas atzinumam un nepievienojas tajā paustajai motivācijai:

[4.1] Disciplinārlietā konstatētie apstākļi norāda uz pienākuma ierasties tiesā neievērošanu un saprātīgu termiņu neievērošanu zvērinātas notāres rīcībā tajos gadījumos, kad likumos nav noteikti precīzi termiņi darbību veikšanai (disciplinārpārkāpuma objekts).

[4.2] Objektīvā pusē izpaužas kā valsts amatpersonas aktīvas darbības, kas radījušas negatīvu iespaidu par notariātu un tādējādi nodarīts būtisks kaitējums Latvijas Zvērinātu notāru kolēģijas prestižam.

[4.2.1] Zvērinātas notāres atkārtota neierašanās uz tiesu ir likusi tiesai piemērot bargāko sankciju, maksimālo naudas sodu.

[4.2.2] Zvērinātas notāres [...] nesakārtotais arhīvs, kas pārņemts 2012.gadā, proti, pirms septiņiem gadiem, nav pamats atbilžu nesniegšanai vairāku mēnešu garumā.

[4.3] Disciplinārpārkāpuma subjekts ir zvērināta notāre, kuras pienākumos bija ierasties uz tiesu un liecināt un ievērot saprātīgu termiņu atbilžu sniegšanai.

[4.4] Padomes ieskatā, uzliekot disciplinārsodu, jāņem vērā ne tikai izdarītā pārkāpuma raksturs, bet jāizvērtē arī izdarītā pārkāpuma subjektīvā puse.

[4.4.1] Izvērtējot disciplinārlietā nostiprinātos pierādījumus, zvērinātas notāres pienākumus un darba pieredzi notariātā, Padomei nerodas šaubas par to, ka zvērināta notāre ir apzinājusies savu darbību prettiesisko raksturu un paredzējusi iespējamās kaitīgās sekas. No disciplinārlietas materiāliem izriet, ka zvērināta notāre ir atzinusi pārkāpumu – neierašanos uz tiesu un atbilžu nesniegšanu pārvaldei, tāpēc Padomes ieskatā minētās darbības nevarēja tikt izdarītas aiz neuzmanības. Disciplinārpārkāpums ir izdarīts ar nodomu, nevis aiz neuzmanības.

[4.4.2] Zvērināta notāre ir apzinājusies savas rīcības negatīvās sekas (atkārtoti neierodoties uz tiesu un nesniedzot atbildes uz pārvaldes pieprasījumiem) un apzināti pieļāvusī šo seku iestāšanos (radījusi negatīvu priekšstatu par notāru darbību sabiedrībā).

[4.4.3] Zvērinātas notāres izdarītais disciplinārpārkāpums izpaudies kā atkārtota neierašanās uz tiesu un nepamatota atbilžu nesniegšana uz pārvaldes pieprasījumiem. Līdz ar to ir konstatējams disciplinārpārkāpuma sastāvs un ir pamats zvērinātas notāres saukšanai pie disciplināratbildības.

[4.4.4] Zvērinātas notāres rīcībā konstatētie pārkāpumi uzskatāmi parāda zvērinātas notāres attieksmi pret likumu ievērošanu un pienākumu izpildi. Notāra profesionālā ētika vērsta uz tiešo amata pienākumu izpildi, atbilstoši korporācijas mērķiem un vērtībām, neraugoties uz ārējiem un iekšējiem šķēršļiem, pašregulācijas spējai, kas paredz apzinātu darbību, virzītu kā uz ārējiem objektiem, tā arī uz sevi.

[4.4.5] No zvērinātas notāres paskaidrojuma izriet vairāki apstākļi, kas liecina par viņas attieksmi, proti, par neierašanos uz otro sēdi zvērināta notāre atcerējās pēdējā brīdī, tādēļ informāciju nodeva telefoniski, un informāciju par trešo tiesas sēdi zvērināta notāre bija palaidusi garām.

[4.4.6] Padome nekonstatē objektīvus iemeslus necienīgai ilgstošai rīcībai attiecībā ar tiesu un pārvaldi, tāpēc zvērinātas notāres rīcība atzīstama par disciplīnas pārkāpumu, jo savlaicīgi nav paziņots tiesai par neierašanos un sniegtas atbildes uz pārvaldes pieprasījumiem. Minētā neievērošana norāda uz Notariāta likuma 14.panta un labas pārvaldības principa pārkāpumu.

[4.5] Ētikas normas, kā arī Notariāta likuma 14.pantā ietvertais zvērests, uzliek pienākumu zvērinātam notāram būt godīgam un atbildīgam ne vien pret tiesu vai pārvaldi, bet pieprasa arī aizsargāt valsts un sabiedrības intereses, nepieļaujot pat nelikumīgas darbības šķietamību.

[5] Izvērtējot disciplinārsoda piemērošanas lietderību un pamatotību, Padome ņēma vērā šādus apstākļus:

[5.1] Lietā konstatēts zvērinātas notāres pārkāpums – necienīga rīcība attiecībā ar tiesu un pārvaldi, pārkāpjot labas pārvaldības principu, Notariāta likuma 14.pantu un Ētikas kodeksa 7. un 35.punktu prasības.

[5.2] Zvērināta notāre nav apstrīdējusi disciplinārlietā konstatētos lietas faktiskos apstākļus.

[5.3] Valsts amatpersonām, tai skaitā zvērinātiem notāriem, ir paaugstinātas prasības attiecībā uz tiesību normu un ētikas normu ievērošanu.

[5.4] Augstākā tiesa ir atzinusi, ka ierēdņa pārkāpuma būtiskais kaitējums izpaužas arī apstākļi, ka šāda nodarījuma izdarīšana pati par sevi stipri kaitē sabiedrības uzticībai valsts pārvaldei. Principā vienmēr, kad nodarījumu izdara valsts amatpersonas, šis apstāklis vērtējams kā vainu pastiprinošs apstāklis. Tiesiskā valstī šis princips ir svarīgs, jo nevar likt vienlīdzības zīmi starp nodarījumu, ko izdarījusi privātpersona, un nodarījumu, ko izdarījusi amatpersona, pildot dienesta pienākumus (Augstākās tiesas 2012.gada 13.jūlija sprieduma lietā SKA-344/2012 14.punkts). Kaut arī šis spriedums attiecas uz civildienesta jautājumiem, tajā secināto var attiecināt arī uz zvērinātu notāru

un citu brīvo juridisko profesiju pārstāvju disciplinārlietu jautājumiem. Zvērinātu notāru pieļauta prettiesiska vai neētiska rīcība mazina sabiedrības uzticību notariātam.

[5.5] Padome nepiekrīt Komisijas viedoklim, ka, piemērojot disciplinārsodu, netiks ievērots dubultās sodīšanas princips. Komisija uzskata, ka sankcija jau vienu reizi ir piemērota, un tiesas piemērotais naudas sods ir pietiekams un samērīgs. Arī no zvērinātas notāres paskaidrojuma izriet, ka par vienu pārkāpumu nevar sodīt divreiz. Tomēr Padomes ieskatā disciplinārtbildība iestājas, neskatoties uz jau piemēroto naudas sodu. Padome nedrīkst apšaubīt un pārvērtēt tiesas lēmumu. Līdz ar to fakts par neierašanos uz tiesas sēdēm ir neapstrīdams disciplinārlietā.

[5.6] Padome ņēma vērā zvērinātas notāres ilggadējo praksi un to, ka atzinuma pieņemšanas brīdī zvērināta notāre nav disciplināri sodīta. Apstākļi, ka zvērināta notāre nav disciplināri sodīta, nevar kalpot par iemeslu tam, lai zvērināta notāre tiktu atbrīvota no disciplinārtbildības. Proti, izdarot konkrētu disciplinārpārkāpumu, tiek vērtēts tā smagums, radītās sekas, nevis amatpersonas iepriekšējo disciplinārpārkāpumu esība vai neesamība.

[5.7] Lietas apstākļi ir pamats secinājumam, ka konkrētajos faktiskajos apstākļos, pietiekams sods par izdarīto disciplinārpārkāpumu būtu piezīme. Šāds soda veids sasniegtu gan sodīšanas, gan preventīvo mērķi, vienlaikus nepārkāpjot samērīguma robežas.

[5.8] Kā norādīts tiesību teorijā, disciplinārtbildība ir viens no juridiskās atbildības veidiem. Proti, zvērināta notāra kā amatpersonas disciplinārtbildība nozīmē atbildību par savu rīcību valsts un sabiedrības priekšā. Savukārt soda mērķis ir panākt vainīgās personas labošanu, kā arī panākt, lai citi zvērināti notāri neizdarītu pārkāpumus. Proti, sodam ir ne vien sodošs, bet arī preventīvs – audzinošs mērķis.

[5.9] Padomes ieskatā piezīmes izteikšana zvērinātai notārei par pieļauto pārkāpumu sasniedz disciplinārtbildības mērķi un šis disciplinārsods konkrētajos apstākļos ir samērīgs starp notariāta reputācijai nodarīto kaitējumu un zvērinātas notāres atbildību. Padome uzskata, ka šā disciplinārsoda piemērošana ļaus zvērinātai notārei izvērtēt savu rīcību, savas rīcības iespējamās sekas un saprast disciplinārtbildības būtību.

[5.10] Vienlaikus Padome atzīst par nepieciešamu veikt zvērinātas notāres darbības pār arhīva lietu sakārtošanu kontroli.

Ievērojot izklāstīto un atsaucoties uz Komisijas 2019.gada 13.jūnija atzinumu, kurš pievienots šā lēmuma pielikumā un ir tā neatņemama sastāvdaļa, kā arī pamatojoties uz Notariāta likuma 183. un 184.pantu, **Padome**

nolemj:

- 1) **zvērinātas notāres rīcība par necienīgu zvērinātas notāres rīcību attiecībās ar tiesu un pārvaldi, pārkāpjot labas pārvaldības principu, Notariāta likuma 14.pantu un Latvijas Zvērinātu notāru Ētikas kodeksa 7. un 35.punktu, ir atzīstama par disciplinārpārkāpumu;**
- 2) **zvērinātai notārei piemērot disciplinārsodu, izsakot piezīmi;**
- 3) **Aicināt zvērinātu notāri sakārtot pārņemtās arhīva lietas līdz 2019.gada 1.decembrim, nepieciešamības gadījumā izdevumus sedzot no Latvijas Zvērinātu notāru kolēģijas budžeta.**

Šis lēmums stājas spēkā Notariāta likuma 185. pantā noteiktajā kārtībā.

Pielikumā: Disciplinārlietu komisijas atzinuma lietā Nr. 05-04/76 pret zvērinātu notāri noraksts uz sešām lapām.

Priekšsēdētājs

(personiskais paraksts) J.Skrastiņš

Priekšsēdētāja vietniece

(personiskais paraksts) A.Maldupe-Krūmiņa

Padomes loceklis

(personiskais paraksts) E.Igaune-Sēle

(personiskais paraksts) A.Jaupujēns

(personiskais paraksts) A.Kaupe

(personiskais paraksts) I.Sauliete

(personiskais paraksts) S.Stīpniece

(personiskais paraksts) E.Virko

NORAKSTS PAREIZS:

Datums laika zīmogā

Padomes priekšsēdētājas Jānis Skrastiņš

Drošs elektroniskais paraksts

Emblēma
Latvijas
notārs
Latvijas Zvērinātu notāru disciplinārlietu komisija
Kr.Valdemāra ielā 20, Rīgā, LV-1010

Rīgā

2019.gada 15. martā, Nr. 05-04/76

Latvijas Zvērinātu notāru padomei

ATZINUMS

disciplinārlietā Nr. 05-04/76
pret [..] zvērinātu notāri [..]
(prakses vieta [..])

Pamatojoties uz Notariāta likuma 181.pantu un Zvērinātu notāru kolēģijas kopsapulces 2018.gada 22.marta lēmumu par Disciplinārlietu komisijas ievēlēšanu,

Disciplinārlietu komisijas priekšsēdētāja Valda Vaivara un Disciplinārlietu komisijas locekles Ilze Freidenfelde, Ilze Metuzāle un Gundega Rutkovska –

izmeklējusi ar Latvijas Zvērinātu notāru padomes 2019.gada 1.marta lēmumu Nr. 05-04/76 ierosināto disciplinārlietu pret [..] zvērinātu notāri [..], konstatēja:

Aprakstošā daļa

[1] Ar Latvijas Zvērinātu notāru padomes (turpmāk – **Padome**) lēmumu Disciplinārlietu komisijai (turpmāk – **Komisija**) atzinuma sniegšanai nodota ierosinātā disciplinārlieta pret zvērinātu notāri par iespējamu disciplinārpārkāpuma izdarīšanu.

[2] Lēmumā par disciplinārlietas ierosināšanu konstatēts:

[2.1] 2019.gada 8.janvārī Padome saņēma Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijas tiesneses (turpmāk – **tiesas**) 2019.gada 3.janvāra vēstuli par naudas soda uzlikšanu zvērinātai notārei, kurā norādīts uz viņas rīcību, kas saistīta ar tiesas uzaicinājuma klaju ignorēšanu un nepildīšanu. Šīs rīcības dēļ tika novilcināta lietas izskatīšana saprātīgā termiņā un tika ierobežotas procesa dalībnieka procesuālās tiesības iegūt pierādījumus lietā, kā arī nodrošināt vispusīgu lietas izskatīšanu.

[2.1.1] 2018.gada 20.februāra vēstulē Nr. 47/18 zvērināta notāre apliecina gatavību pēc tiesas aicinājuma ierasties tiesas sēdē civillietā Nr. C33627016.

[2.1.2] 2018.gada 2.martā zvērinātai notārei nosūtīta pavēste par tiesas sēdi 2018.gada 10.septembrī plkst. 11.00 gan uz prakses vietu, gan uz darba e-pastu.

[2.1.3] 2018.gada 10.septembrī tiesā saņemts zvērinātas notāres iesniegums, kurā norādīts, ka viņa nevar ierasties uz tiesas sēdi palīdzes veselības problēmu dēļ un nevar atcelt klientu pieņemšanu. Zvērināta notāre apliecina gatavību ierasties uz nākamo sēdi.

[2.1.4] 2018.gada 10.septembrī zvērināta notāre neieradās. Tiesa liecinieces neierašanos uz tiesas sēdi atzina par attaisnotu, un noteica aicināt atkārtoti uz nākamo sēdi 2018.gada 15.oktobrī plkst.11.30.

[2.1.5] 2018.gada 15.oktobrī zvērināta notāre neieradās tiesai nezināmu iemeslu dēļ. Saskaņā ar Civilprocesa likuma 109.panta otro daļu tiesa piemēroja zvērinātai notārei naudas sodu 60 eiro.

[2.1.6] 2018.gada 19.decembrī zvērināta notāre atkārtoti neieradās apelācijas instances tiesas sēdē. Par atkārtotu neierašanos tiesa piemēroja zvērinātai notārei naudas sodu 1000 eiro.

[2.1.7] Tiesa aicina Padomi izvērtēt zvērinātas notāres rīcību.

[2.2] 2019.gada 8.janvāra vēstulē Padome zvērinātai notārei pieprasīja rakstisku paskaidrojumu. No zvērinātas notāres 2019. gada 23. janvāra paskaidrojuma izriet:

[2.2.1] Tiesas piemēroto naudas soda apmēru uzskata par nepamatotu un nesamērīgu, jo pirms 2018.gada 15.oktobra sēdes zvērināta notāre mutvārds bija brīdinājusi tiesas sēžu sekretāri [...] pa tālruni [...] (telefona numurs, kas bija norādīts pavēstē), ka nevarēs ierasties uz tiesas sēdi sakarā ar klientu pieņemšanu. Neskatoties uz to, tiesa piemēroja naudas sodu. Bet pirms 2018.gada 19.decembra tiesas sēdes zvērināta notāra nebija brīdinājusi tiesu par savu neierašanos. Tāpēc tiesas arguments par atkārtotu neierašanos ir nepatiess.

[2.2.2] Papildus zvērināta notāre paskaidro:

[2.2.2.1] Liecināt pieteicās labprātīgi.

[2.2.2.2] Gan 2018.gada 15.oktobra, gan 2018.gada 19.decembra tiesas sēžu laikā viņai bija klientu pieņemšana, kas ir profesionāls pienākums. Zvērināta notāre atsauca uz Notariāta likuma 35.panta pirmo daļu, un uzskata, ka viņas pienākums bija atrasties savā birojā un pieņemt klientus. Pie šādiem apstākļiem tiesai nebija nekāda pamata piemērot naudas sodu par neierašanos uz tiesas sēdi, jo zvērināta notāre pildīja Notariāta likumā noteiktos pienākumus.

[2.2.3] Tiesas piemērotais sods 1000 eiro ir maksimālais Civilprocesa likuma 73.¹ panta otrajā daļā noteiktais naudas sods, un tas ir nesamērīgs, ņemot vērā pienākumu pieņemt klientus un to, ka kavējums nebija atkārtots.

[2.2.4] Zvērināta notāre ir vērsusies tiesā ar lūgumu samazināt piemērotā soda apmēru. Papildus zvērināta notāre lūdz Padomi savā atbildē vērst tiesas uzmanību uz piemērotā soda nesamērīgumu.

[2.3] Papildus minētajam Padome 2019.gada 28.janvārī saņēma Rīgas domes Pašvaldības ieņēmumu pārvaldes (turpmāk – **pārvalde**) informāciju par to, ka zvērināta notāre ilgstoši ignorē pieprasījumus.

[2.3.1] Pārvalde vērsās ar 16 pieprasījumiem, t.sk. atkārtotiem pieprasījumiem pie zvērinātas notāres piecās mantojuma lietās, kuras uzsākusī zvērināta notāre [...]. Atbildes nav saņemtas.

[2.3.2] 21.09.2018. un 20.12.2018. zvērināta notāre informēja, ka minētās mantojuma lietas nav atrodamas pie lietām, kuras vēl nav pabeigtas, tādēļ nepieciešams papildu laiks to meklēšanai. Pārvaldes ieskatā atbildes ir formālas.

[2.3.3] Atbilde uz 20.12.2018. pārvaldes vēstuli nav saņemta.

[2.3.4] Ņemot vērā, ka zvērināta notāre ilgstoši ignorē pieprasījumus, kā rezultātā netiek iekasēti nekustamā īpašuma nodokļa maksājumi, pārvalde lūdz tiesisku palīdzību un aicina izvērtēt zvērinātas notāres rīcību, nesniedzot pieprasīto informāciju pēc būtības.

[2.4] 2019.gada 28.janvāra vēstulē Padome zvērinātai notārei pieprasīja rakstisku paskaidrojumu. No zvērinātas notāres 2019. gada 6.februāra paskaidrojuma izriet:

[2.4.1] Uzskaitītās zvērinātas notāres [...] mantojuma lietas tika un tiek meklētas iespēju robežās. Ņemot vērā nodotā arhīva stāvokli, lai sameklētu mantojuma lietas, ja nav zināms lietas pabeigšanas gads, jāpārcilā visas lietas, sākot no miršanas brīža.

[2.4.2] Zvērināta notāre norāda, ka paredzēt, kurā datumā konkrētā mantojuma lieta ir pabeigta ir neiespējami. Šo procesu atvieglotu fakts, ja būtu iespējams Notāru informācijas sistēmā meklēt personas (iespējamos mantiniekus), kuri ir veikuši notariālu darbību, proti, parakstījuši iesniegumu par mantojuma pieņemšanu un saņēmuši mantojuma apliecību. Bet, lai to paveiktu, ir jāzina potenciālie mantinieki (sākot ar pārdzīvojušo laulāto un bērniem) un viņu personas kods. Lai šādu informāciju iegūtu ir jāielūkojas Iedzīvotāju reģistrā (pieprasījums: mirušā persona), taču tas prasa papildus finansējumu. Jautājums paliek par to, kurš to apmaksās. Risinājums būtu iespējams sākot

ar 2006.gada 1.jūliju. Laika posms no 2003.gada janvāra līdz 2006.gada 1.jūlijam tāpat jāpārskata, pārcilājot katru lietu.

[2.4.3] Zvērināta notāre norāda, ka pārvaldei 24.04.2013. tika nosūtīta atbildes vēstule, iereģistrēta ar Nr.102/13, uz 16.04.2013. pieprasījumu Nr. PIP-13-5389-nd, par 2006.gada 20.februārī mirušo Zinaīdu Kozlovsku, ar pielikumā pievienotu mantojuma apliecības kopiju. Tāpēc nepamatots ir pārvaldes apgalvojums, ka atbildes netiek sniegtas.

[2.4.4] Zvērināta notāre norāda, ka viņai pieņemts darbā papildus darbinieks, kuram dots rīkojums pārcilāt katru zvērinātas notāres [..] mantojuma lietu. Personīgi zvērināta notāre apņemas sekot līdz uzdevuma izpildei un par pozitīvu iznākumu nekavējoties atbildēt pārvaldei.

[2.5] Rezultātā Padome ierosināja disciplinārlietu par necienīgu zvērinātas notāres rīcību attiecībā ar tiesu un pārvaldi, pārkāpjot labas pārvaldības principu, Notariāta likuma 14.pantu un Latvijas Zvērinātu notāru Ētikas kodeksa 7. un 35.punktu.

[3] Zvērināta notāre atsaucās uz Komisijas uzaicinājumu, un sēdes laikā sniedza šādus papildus mutiskus paskaidrojumus:

[3.1] Zvērināta notāre uzturēja savus iepriekš rakstveidā sniegtos paskaidrojumus, papildus vērsot uzmanību uz to, ka viņu nevar atkārtoti sodīt par ierosināšanas lēmumā pieminētajiem gadījumiem, par kuriem ir jau izskaidrota rīcības nepareizība. Zvērinātai notārei nav saprotams, kādēļ ierosināšanas lēmumā tiek pieminēti šie fakti. Turklāt ir iestājies noilgums.

[3.2] Zvērināta notāre piebilda, ka e-pasta vēstules ir ļoti daudz un var tās nepamanīt.

[3.3] Jautājumā par attieksmi pret tiesu zvērināta notāre uzsvēra, ka liecināt tiesā piekrita labprātīgi, pēc advokāta aicinājuma. Bija trīs tiesas sēdes. Par neierašanos uz pirmo sēdi zvērināta notāre paziņoja rakstiski, lūdzot izskatīt bez viņas, jo bija jābūt birojā. Par neierašanos uz otro sēdi zvērināta notāre atcerējās pēdējā brīdī, tādēļ informāciju nodeva telefoniski, vēlāk viņa aizmirsa rakstiski nosūtīt. Par to tiesa piemēroja naudas sodu 60 eiro. Šo sodu zvērināta notāre atzīst. Informāciju par trešo tiesas sēdi zvērināta notāre bija palaidusi garām, acīmredzot tas nebija ierakstīts kalendārā. Zvērināta notāre atzina savu neuzmanību. Tiesa piemēroja maksimālo naudas soda apmēru 1000 eiro, ko uzskata par nesamērīgu, un ir pārsūdzējusi. Zvērināta notāre vērsa Komisijas uzmanību uz to, ka par vienu pārkāpumu nevar sodīt divreiz.

[3.4] Visi pārvaldes pieprasījumi ir par zvērinātas notāres [..] lietām. Zvērinātas notāres [..] arhīvā ir nekārtība jeb "bardaks", un par to zvērināta notāre nevar atbildēt. Lietas ir kastēs, 2/3 lietu vispār ir nesašūtas, un nav iespējams saprast, kā sameklēt konkrētu lietu. Nav arī mantojuma lietu uzskaites, piemēram, alfabētiskā rādītāja. Lietas ir pārņemtas 2012.gadā, pamazām tiek šķīrotas, bet tas nav zvērinātas notāres prioritārais uzdevums.

[4] 2019.gada 15.marta sēdē Komisija skatīja disciplinārlietu. Sēdes laikā tika izvērtēti disciplinārlietas materiāli un notāres rakstiski un mutiski sniegtie paskaidrojumi.

Motīvu daļa

Ņemot vērā konstatētos apstākļus un izvērtējot disciplinārlietas materiālus, Komisija secina:

[5] Saskaņā ar Notariāta likuma 5.pantu zvērināts notārs amata darbībā pakļauts vienīgi likumam un pilda savus pienākumus kā neatkarīgs, neitrāls fizisko un juridisko personu civilo tiesību un likumisko interešu nodrošinātājs. No minētās tiesību normas izriet notāra darba pamatmērķis, kas nosaka notāram kompetences robežās normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā izpildīt notāra pienākumus.

[5.1] No Latvijas Republikas Satversmes 1. panta izriet labas pārvaldības princips. Tāpat labas pārvaldības princips ir netieši ietverts arī Notariāta likuma 14.pantā zvērinātu notāru zvērestā: "Es zvēru būt uzticīgs Latvijas valstij, godprātīgi un pēc labākās apziņas un pārliecības pildīt valsts likumus, izturēties ar cieņu pret tiesām un valsts varu, ievērot uzraudzības iestāžu un to amatpersonu norādījumus un rīkojumus, godīgi pildīt zvērināta notāra pienākumus, sargāt

personu tiesiskās intereses, man uzticētās lietas un vērtības un neizpaust amata noslēpumus, apzinoties, ka man par savu darbību jāatbild likuma priekšā.” Zvērestā ir ietvertas vairākas labas pārvaldības izpausmes: atbilstība likumam, godīgums, taisnīgums, atbildība un atsauce. Ņemot vērā, ka labas pārvaldības princips bieži tiek izmantots, norādot, ka ir jāievēro saprātīgi termiņi tajos gadījumos, kad likumos nav noteikti precīzi termiņi darbību veikšanai, Padomes ieskatā zvērināta notāre ir novilcinājusi atbildību sniegšanu tiesai un pārvaldei un pārkāpusi labas pārvaldības principu.

[5.2] Latvijas Zvērinātu notāru Ētikas kodeksa (turpmāk – **Ētikas kodekss**) 7.punkts noteic, ka, izpildot amata pienākumus, zvērināts notārs rīkojas likumīgi, pareizi un bez nepamatotas vilcināšanās. Savukārt 35. punkts nosaka, ka zvērināts notārs pret citiem zvērinātiem notāriem, tiesu, citu juridisko profesiju pārstāvjiem izturas ar vislielāko cieņu, pieklājību, godīgumu. Minētās normas mērķis nepārprotami prezumē ievērot noteiktus uzvedības principus attiecībā ar citu profesiju pārstāvjiem jeb šajā gadījumā tiesu un pārvaldi.

[6] No Civilprocesa likuma 108.panta izriet zvērināta notāra pienākums ierasties tiesā un liecināt par tai zināmiem apstākļiem.

[6.1] Zvērināta notāre neieradās uz tiesas sēdi trīs reizes: 2018.gada 10.septembrī, 2018.gada 15.oktobrī un 2018.gada 19.decembrī. Savu neierašanos 2018.gada 10.septembrī attaisnojo ar palīdzes saslīmšanu tieši sēdes dienā, 2018.gada 15.oktobrī – telefoniski attaisnojot pirms tiesas sēdes, bet 2018.gada 19.decembrī nepaziņojot par neierašanos. Turklāt tikai tiesa ir kompetenta izlemt jautājumu, vai zvērināta notāre ir vai nav ievērojusi Civilprocesa likumā noteiktos pienākumus. Padome nedrīkst apšaubīt un pārvērtēt tiesas lēmumu. Līdz ar to fakts par neierašanos uz tiesas sēdēm ir neapstrīdams disciplinārlieta.

[6.2] No zvērinātas notāres paskaidrojuma izriet, ka liecināt tiesā piekrita labprātīgi.

[6.2.1] Par neierašanos uz pirmo sēdi zvērināta notāre paziņoja rakstiski. Par neierašanos uz otro sēdi zvērināta notāre atcerējās pēdējā brīdī, tādēļ informāciju nodeva telefoniski, par ko tiesa piemēroja naudas sodu 60 eiro.

[6.2.2] Informāciju par trešo tiesas sēdi zvērināta notāre bija palaidusi garām, atzīstot savu neuzmanību. Tiesa piemēroja maksimālo naudas soda apmēru 1000 eiro, ko uzskata par nesamērīgu, un ir pārsūdzējusi.

[6.2.3] Zvērināta notāre norāda, ka par vienu pārkāpumu nevar sodīt divreiz.

[6.3] Komisija uzskata, ka sankcija jau vienu reizi ir piemērota, un tiesas piemērotais naudas sods ir pietiekams un samērīgs.

[6.4] Komisija nesaskata normatīvo aktu pārkāpumu zvērinātas notāres rīcībā, t.sk. Notariāta likuma 14.panta pārkāpumu, jo viņa nav bijusi apzināti negodprātīga, bet gan neuzmanīga, turklāt tiesa ir piemērojusi naudas sodu.

[7] Amatpersonas pienākums ir ievērot Valsts pārvaldes iekārtas likuma 54.panta sestajā daļā noteiktos sadarbības pamatnoteikumus valsts pārvaldē un atbildēt uz otras amatpersonas – pārvaldes pieprasījumu ne vēlāk kā viena mēneša laikā no tā saņemšanas.

[7.1] Zvērināta notāre nav sniegusi atbildes pēc būtības uz pārvaldes 16 pieprasījumiem.

[7.1.1] Mantojuma lietā Nr. 45766 nosūtīti seši pieprasījumi laika posmā no 01.06.2017. līdz 31.05.2018. Atbilde sniegta 21.09.2018., Nr. 460/18, t.i., nepilnus četrus mēnešus pēc pēdējā atkārtotā pieprasījuma. Uz 20.12.2018. pārvaldes pieprasījumu atbilde nav sniegta.

[7.1.2] Mantojuma lietā Nr. Nr. 251159 nosūtīti divi pieprasījumi: 02.11.2018., uz kuru atbilde sniegta 20.12.2018., un 11.12.2018., uz kuru atbilde nav sniegta.

[7.1.3] Mantojuma lietā Nr. 69542 nosūtīts pieprasījums 30.11.2017., atbilde sniegta 21.09.2018., t.i., pēc vairāk nekā deviņiem mēnešiem.

[7.1.4] Mantojuma lietā Nr. 39216 nosūtīti trīs pieprasījumi laika posmā no 04.11.2014. līdz 04.12.2017. Atbilde sniegta 21.09.2018., Nr. 460/18, t.i., pēc vairāk nekā deviņiem mēnešiem pēc pēdējā atkārtotā pieprasījuma.

[7.1.5] Mantojuma lietā Nr. 38398 nosūtīti trīs pieprasījumi: 16.04.2013., kā norāda zvērināta notāre atbilde sniegta 24.04.2013., Nr.102/13, 13.11.2017. un 07.12.2017., atbilde sniegta 21.09.2018., Nr. 460/18, t.i., pēc vairāk nekā deviņiem mēnešiem pēc pēdējā atkārtotā pieprasījuma.

[7.2] Līdzīgi pārkāpumi zvērinātas notāres darbībā konstatēti arī agrāk. Padome par šiem gadījumiem izskaidroja zvērinātas notāres rīcības nepareizību, un, ņemot vērā vienkāršu pārkāpumu regulāru atkārtošanos, nolēma nākamajā reizē, saņemot līdzīga rakstura sūdzību, ierosināt disciplinārlietu.

[7.3] No zvērinātas notāres paskaidrojuma izriet, ka:

[7.3.1] Visi pārvaldes pieprasījumi ir par zvērinātas notāres [..] lietām, kur valda nekārtība.

[7.3.2] Zvērinātu notāri nevar atkārtoti sodīt par ierosināšanas lēmumā minētajiem gadījumiem, par kuriem ir jau izskaidrota rīcības nepareizība. Zvērinātai notārei nav saprotams, kādēļ ierosināšanas lēmumā tiek pieminēti šie fakti. Turklāt ir iestājies noilgums.

[7.4] Komisija uzskata, ka zvērinātas notāres attieksmi pret pārvaldes pieprasījumiem raksturo iepriekš jau konstatētie līdzīgie pārkāpumi, kurus Padome ir pieminējusi savā lēmumā.

[7.5] Komisijas ieskatā uzmanība pievēršama nesakārtotajam zvērinātas notāres [..] arhīvam, jo ar lietu pārņemšanas brīdi tas ir uzskatāms par zvērinātas notāres arhīvu. Arhīva sakārtošana ir prioritāra, lai atbildes uz pieprasījumiem tiktu sniegtas. Vienlaikus Komisija atzīst, ka pārņemtā arhīva sakārtošanas izdevumi var tikt apmaksāti no zvērinātu notāru kolēģijas budžeta.

[7.6] Komisija zvērinātas notāres rīcībā saskata labas pārvaldības principa un Ētikas kodeksa 7. un 35.punkta pārkāpumu.

[8] Komisijas ieskatā zvērināta notāre ir sniegusi pietiekamus un pilnīgus paskaidrojumus, lai vispusīgi izmeklētu disciplinārlietu un sniegtu atzinumu Padomei šajā lietā. Izvērtējot disciplinārsoda piemērošanas lietderību un pamatotību, Komisija ņēmusi vērā šādus apstākļus:

[8.1] Disciplinārlietā nav noliegti vai apstrīdēti lietas faktiskie apstākļi.

[8.2] Zvērināta notāre disciplinārpārkāpumu ir izdarījusi aiz neuzmanības. Zvērināts notārs, kas to izdarījis, ir paredzējis savas rīcības nelabvēlīgo seku iestāšanās iespēju, bet vieglprātīgi paļāvies, ka tās neiestāsies vai varēs novērst, vai arī nav paredzējis šādu seku iestāšanās iespēju, kaut gan tās varēja paredzēt, un bija jāparedz.

[8.3] Komisija ņēma vērā notāres vaļsirdīgo pārkāpuma atzīšanu, kas vērtējams kā atbildību mīkstināošs apstākļis. Komisija augstu vērtē notāres ierašanos uz Komisijas sēdi un paskaidrojumu sniegšanu, atzīstot savu rīcības nepareizību. No disciplinārlietas materiāliem izriet, ka notāre nenoliedz savu pieļauto pārkāpumu, un nožēlo savas rīcības sekas. Zvērināta notāre ir norādījusi uz arhīva stāvokli, un vajadzību pēc tā sakārtošanas. Notāre apzinās savu rīcību, ar to radītās sekas, kuras viņa kā amatpersona varēja paredzēt, un ir sapratusi savu pārkāpumu raksturu.

[8.4] Komisija ir ņēmusi vērā, ka zvērināta notāre iepriekš nav disciplināri sodīta.

[8.5] Izvērtējot disciplinārsoda lietderību, Komisija uzskata, ka disciplinārsoda nepiemērošanai būtu lielāka preventīvā slodze, kas ietver būtiskāku morālo nosodījumu salīdzinājumā ar disciplinārsodu – piezīmi. Tādējādi, izskaidrojot notārei rīcības nepareizību, būtu iespējams efektīvāk sasniegt vienu no disciplinārlietu izskatīšanas procesa mērķiem – turpmāk novērst disciplinārlietas ietvaros konstatēto Notariāta likuma normas pārkāpumu.

Ievērojot minēto un pamatojoties uz Notariāta likuma 181. pantu, Komisija

atzīst:

- 1) zvērinātas notāres rīcība daļā par atkārtotu neierašanos uz tiesu nav atzīstama par disciplinārpārkāpumu. Aicināt Latvijas Zvērinātu notāru padomi disciplinārlietu pret zvērinātu notāri izbeigt, jo zvērinātas notāres rīcībā nav saskatāmas disciplinārpārkāpuma pazīmes;
- 2) zvērinātas notāres rīcība daļā par informācijas nesniegšanu uz Rīgas domes Pašvaldības ieņēmumu pārvaldes pieprasījumiem, pārkāpjot labas pārvaldības principu un Latvijas Zvērinātu notāru Ētikas kodeksa 7., 35.punktu, ir vērtējama kā disciplinārpārkāpums. Aicināt Latvijas Zvērinātu notāru padomi zvērinātai notārei par pieļauto ētikas normu pārkāpumu nepiemērot disciplinārsodu, izskaidrojot rīcības nepareizību;
- 3) Aicināt Latvijas Zvērinātu notāru padomi noteikt zvērinātai notārei termiņu pārņemtā arhīva lietu sakārtošanai, nosakot izpildes kontroli.

Komisijas priekšsēdētāja

(personīgais paraksts) V.Vaivara

Komisijas locekles

(personīgais paraksts) I.Feidenfelde

(personīgais paraksts) I.Metuzāle

(personīgais paraksts) G.Rutkovska

NORAKSTS PAREIZS:

Datums laika zīmogā

Padomes priekšsēdētājs Jānis Skrastiņš

Drošs elektroniskais paraksts